

Idylles scheppen:

bloemen voor vlinders, bijen en mensen

Tekst en foto's: Kars Veling, De Vlinderstichting

Vlinders en bijen hebben het tegenwoordig moeilijk, onder meer door gebrek aan voedsel: nectar en stuifmeel. Daarvoor zijn bloeiende bloemen nodig. 'Idylles' zijn stukken grond waar geschikte bloemen gezaaid worden. Verspreid door het land worden ze aangelegd en zorgen de komende jaren voor meer kleur en voedsel in het Nederlandse landschap.

Vlinder-idylles

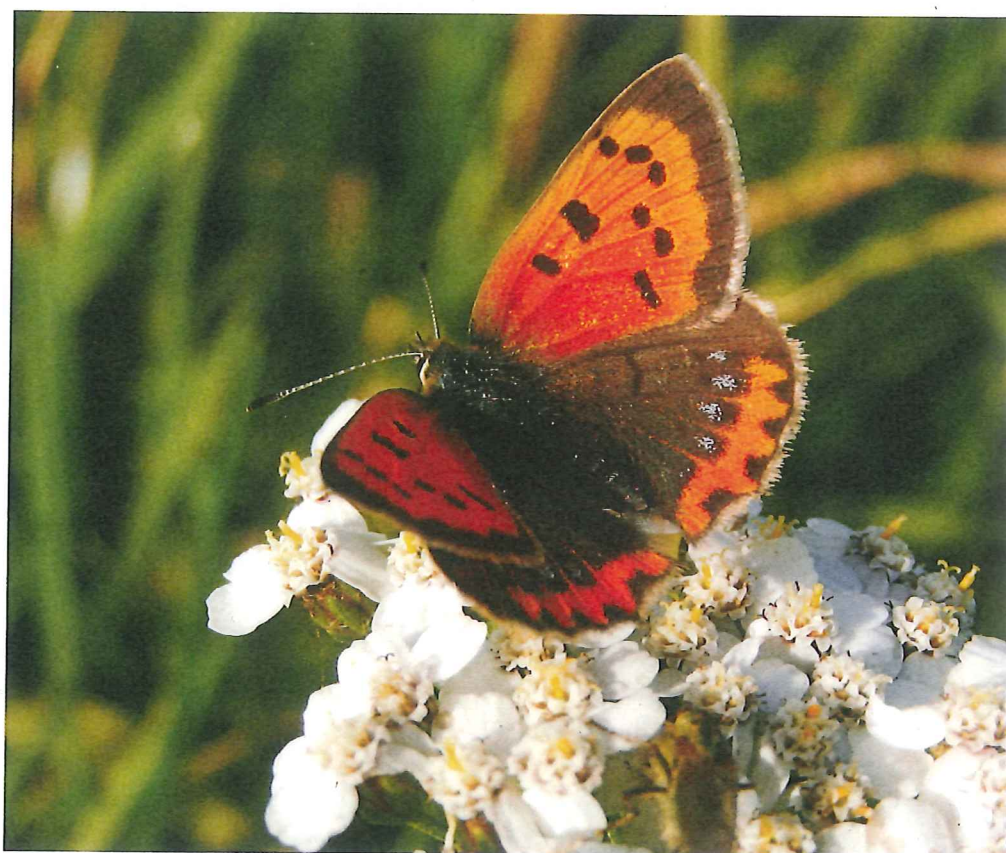
Idylles zijn er in allerlei vormen en maten. Percelen in het buitengebied, variërend tussen een halve en twee hectare, worden na groundbewerking ingezaaid met nectarrijke bloemenmengsels. Door vlinderbanen aan te leggen, bijvoorbeeld in bredere wegbermen en langs fietspaden, ontstaat leefgebied voor vlinders, maar ontstaan ook voedselrijke plekken voor bijen. Vlinderbanen zijn stroken met wilde planten waarlangs vlinders zich ook prima door het landschap kunnen verplaatsen, zo zorgen de banen voor betere verbindingen tussen vlinderrijke plekken. Bijenweiden kunnen aangelegd worden op braakliggende stukken in de stad of op bedrijventerreinen. Deze tijdelijke natuur wordt zo een

geschikt leefgebied voor bijen en vlinders, maar de bloemenrijkdom en de inrichting is ook voor mensen aantrekkelijk.

Uitvoering

We werken samen met allerlei partijen. Zo is de Heemgroep een belangrijke partner, maar ook hoveniers van Wilde Weelde en andere hoveniersbedrijven. We zaaien

uitsluitend in met inheemse planten die thuishoren in die omgeving. Daarnaast gebruiken we ook bij voorkeur zaad uit Nederland zelf en niet uit Verwegistan. Per Idylle wordt gekeken welke planten we er zaaien. Dat is vrijwel overal een basismengsel met goede vlinder- en bijenplanten, die 'overal' thuis horen, maar per plek kunnen er aanvullingen zijn of worden soorten

Kleine vuurvlinder (Foto: Kars Veling)

Voor iedereen duidelijk! (Foto: Liesbeth van Agt)

we al heel veel potentiële locaties in de wachtkamer gezet. Het gaat om ideeën en plekken die mogelijk geschikt zijn, maar waar we op korte termijn niet aan toe komen. De betrokkenen hebben nu de tijd om de aanvraag verder uit te werken en bijvoorbeeld te zorgen voor nog meer draagvlak om zo later kans te maken tot de gelukkigen te behoren. Nog steeds kunnen er nieuwe voorstellen en kansrijke plekken worden aangemeld, maar aanmelden geeft geen garantie op succes, zeker niet op korte termijn.

weggelaten. We leggen geen Idylle aan voor één soort, maar voor een breed scala aan vlinders en bijen, dat is het uitgangspunt. Idylles worden onderhouden door mensen uit de buurt met interesse voor natuur, landschap, vlinders en bijen, uiteraard met advies van De Vlinderstichting. Het beheer bestaat uit maaien en afvoeren, waarbij altijd gedeeltes over blijven staan. Meestal is eenmaal per jaar maaien voldoende, soms tweemaal. Het zijn in principe 'simpel' te beheren delen. Soms voeren vrijwilligers het beheerwerk uit, soms gemeente of professionals, altijd in samenspraak en overleg met de betrokken vrijwilligers, want die zijn erg belangrijk binnen het geheel. Zo ontstaan er groepen vrijwilligers vol enthousiasme, energie en kennis.

Volop interesse

Zonder veel reclame te hebben gemaakt stroomden de aanmeldingen

bij De Vlinderstichting binnen. Dat varieerde van "Doe maar bloemenstroken bij ons in de gemeente want daar is ruimte zat", tot heel goed voorbereide en doordachte voorstellen met een kaartje erbij, die al waren doorgesproken met de grondeigenaar en waar al mensen zich aan hadden verbonden. Het voordeel van zoveel aanmeldingen is natuurlijk dat we streng kunnen selecteren, we kiezen alleen de allerbeste en meest kansrijke locaties. We hebben dan ook een aantal voorwaarden waaraan een Idylle moet voldoen (zie kader).

Door de vele aanmeldingen hebben

De eerste twee

De eerste locaties waar daadwerkelijk met steun van het project Idylle zaad de grond in is gegaan liggen beiden in Noord-Brabant. Dit waren projecten die al liepen en waar we als Vlinderstichting snel aan bij konden dragen. Door de inzet vanuit Idylle kregen deze plekken een duidelijke meerwaarde en hebben wij de mogelijkheid om de bezoekers van die plekken informatie te geven over de waarde van bloemen voor vlinders en bijen. De locaties zijn heel verschillend: een vrij kleine bloemenweide in de wijk Stok-

Loretta Schrijver (RTL) opent de eerste Idylle.

(Foto: Liesbeth van Agt)

hasselt in Tilburg en maar liefst 5 hectare honingweiden in Helmond.

• *Madame Butterfly*

De allereerste Idylle is ingezaaid op het Puccinihof in Tilburg. De wijk Stokhasselt krijgt een forse opknapbeurt en het groen speelt daarin een belangrijke rol. Door de inrichting en het beheer van het groen aan te passen wil men de wijk veel aantrekkelijker te maken. Naast de Idylle worden er ook moestuintjes aangelegd waar de wijkbewoners hun eigen groente kunnen verbouwen, omringd door de vele vlinders en bijen vanuit de bloemenweide. Puccini, naar wie het hof is genoemd, heeft een prachtige opera gemaakt genaamd 'Madame Butterfly'. Wat zou het mooi zijn als deze opera kan worden uitgevoerd naast de bloemenweide en tussen de 'butterflies'!

• *Honingweiden*

Ook de locatie die als tweede is ingezaaid ligt in het stedelijk gebied en wel in Helmond. Hier is een groot bouwproject gepland op voormalig fabrieksterrein. Een deel van de woningen en een groene campus zijn al gerealiseerd, maar door de economische crisis ligt er nog veel terrein braak. Ruim 5 hectare (!!) is hier nu ingezaaid als honingweide. Inheemse bloemen zullen de velden gaan kleuren. Als afwisseling zijn er perken met vlinderstruiken gepland.

Hoe nu verder?

We zijn volop bezig met nog zeker tien locaties, die deels al in het na-jaar van 2013 zijn ingezaaid. Daar-

naast bezoeken we nog kansrijke situaties en volgend jaar gaan we zeker weer nieuwe plekken veranderen in bloemenweiden. Idylle wil ook op andere manieren bijdragen aan meer bloemen voor vlinders, bijen en mensen, daarom werken we samen met wijkverenigingen, bedrijven en natuurbeheerders. We merken dat er heel veel initiatieven zijn die prima aansluiten bij de doelstellingen van Idylle. De kunst is om zoveel mogelijk kansen te scheppen om meer bloemen te krijgen voor vlinders, bijen en men-

sen. Die combinatie is heel belangrijk binnen het project en als niet alle drie goed aan bod komen is de kans kleiner dat we aan een project bijdragen. Bovendien vinden we het heel belangrijk dat plekken langere tijd bestaan. 100% garantie kan niet worden gegeven, zeker niet op braakliggende bouwlocaties. Bij de selectie van de aanmeldingen weegt de duurzaamheid van de locatie wel sterk mee. We hebben al erg veel aanmeldingen, maar goede initiatieven kunnen zeker nog worden ondersteund. Op de website van De

>

Wat is nodig voor een idylle?

Om in aanmerking te komen voor een idylle zijn de volgende (flexibele) voorwaarden van toepassing:

- De eigenaar van de grond moet actief mee willen werken en op de hoogte zijn van de aanvraag.
- De locatie voor een idylle moet ongeveer 1 tot 2 ha zijn (in stedelijk gebied ook kleiner). Voor een vlinderbaan/bijenlint minimaal 500 meter lang.
- De locatie moet goed toegankelijk zijn, zodat mensen er zoveel mogelijk van kunnen genieten.
- We willen het liefst duurzaam inzaaien, dus de locatie moet minimaal 5 jaar beschikbaar zijn.
- Er moeten zoveel mogelijk mensen en organisaties uit de omgeving betrokken zijn die kunnen bijdragen aan ontwerp, voorlichting, onderhoud en/of monitoring.

Naast deze voorwaarden kijken we ook naar een redelijke spreiding over het land en een verdeling over buitengebied, stad en dorp.

Vlinderstichting en NBV vindt u een link naar een inschrijfformulier waarop u een locatie aan kunt melden.

Dit project komt tot stand dankzij de steun van de PostcodeLoterij en wordt samen met de bijenhoudersvereniging (NBV) uitgevoerd.
Vragen of opmerkingen?
idylle@vlinderstichting.nl
Zie ook: www.vlinderstichting.nl

Een Idylle is natuurlijk ook voor mensen toegankelijk. (Foto: Kars Veling)